

บทที่ ๘

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูสุศึกษา ระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูที่ทำหน้าที่สอนวิชาสุศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ของโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 5 ประจำปีการศึกษา 2539 ประกอบด้วยจังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม และสุพรรณบุรี รวมจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 137 โรงเรียน รวมจำนวนครูสุศึกษาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ทั้งสิ้น 410 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความต้องการพัฒนาตนเองของครูสุศึกษา ระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check - list)

ตอนที่ 2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาตนเองของครูสุศึกษา และความต้องการพัฒนาตนเองของครูสุศึกษาระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยศึกษาครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ ดังนี้

1. การพัฒนาด้านวิชาชีพครูสุศึกษา
2. การพัฒนาด้านวิชาการ

- 2.1. ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชาสุศึกษา
 - 2.2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาสุศึกษา
 - 2.3. ด้านการใช้สื่อการสอน วิชาสุศึกษา
 - 2.4. ด้านการวัดและประเมินผล วิชาสุศึกษา
 - 2.5. ด้านการจัดบริการสุขภาพ
 - 2.6. ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ
 - 2.7. ด้านการจัดและบริหารงานสุศึกษาในโรงเรียน
3. การพัฒนาด้านบุคลิกภาพ
- 3.1. ทางกาย
 - 3.2. ทางอารมณ์
 - 3.3. ทางสังคม
 - 3.4. ทางสติปัญญา

ตอนที่ 3 เป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรค ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูสุศึกษา เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended)

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร วารสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลที่ได้มากำหนดเป็นแนวทาง และโครงสร้างของเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามความต้องการพัฒนาตนเอง ของครูสุศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยครอบคลุมเนื้อหาในด้านการพัฒนาด้านวิชาชีพครูสุศึกษา การพัฒนาทางด้านการวิชาการ และการพัฒนาด้านบุคลิกภาพ
4. นำเครื่องมือ คือ แบบสอบถามความต้องการที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามความต้องการ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูสุศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 จำนวน 30 คน และ นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นสภาพการพัฒนาดตนเองของครูสุศึกษาเท่ากับ 0.94 และค่าความเชื่อมั่นความต้องการพัฒนาดตนเองของครูสุศึกษาเท่ากับ 0.98 แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

7. นำแบบสอบถามความต้องการที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่งเพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

8. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับครูสุศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 จำนวน 410 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยสอบถามข้อมูลจำนวนครูผู้สอนวิชาสุศึกษาจากหัวหน้าหมวดพลานามัยทุกโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยการส่งแบบสำรวจทางไปรษณีย์ส่วนหนึ่ง และโทรศัพท์สอบถามอีกส่วนหนึ่ง

2. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา ผ่านกองการมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

3. ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา กองการมัธยมศึกษา ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการหรืออาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 เพื่อแจ้งอนุญาตให้เก็บข้อมูลครั้งนี้

4. ผู้วิจัยทำหนังสือส่วนตัวชี้แจงเกี่ยวกับการตอบและนำแบบสอบถามส่งคืน

5. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองส่วนหนึ่ง และ ดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังครูสุศึกษา เขตการศึกษา 5 อีกส่วนหนึ่ง โดยส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น

จำนวน 410 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นฉบับสมบูรณ์ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการวิจัย จำนวน 388 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.6

6. การเก็บรวบรวมข้อมูลเริ่มตั้งแต่วันที่ 31 มกราคม 2540 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2540

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของครูศึกษามาวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยวิธีแจกแจงความถี่ และใช้ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลสภาพการพัฒนาดนเองของครูสุศึกษา และความ ต้องการพัฒนาดนเองของครูสุศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าทำการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 ข้อมูลสภาพการพัฒนาดนเองของครูสุศึกษาวิเคราะห์โดยวิธีแจกแจงความถี่หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยส่วนรวมและรายข้อ นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2.2 ข้อมูลความต้องการพัฒนาดนเองของครูสุศึกษาวิเคราะห์โดยวิธีแจกแจงความถี่หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และทดสอบค่าที (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาดนเองของครูสุศึกษาที่มีวุฒิสุศึกษากับครูที่ไม่มีวุฒิสุศึกษา โดยส่วนรวมและเป็นรายข้อ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้

ก. สภาพการพัฒนาดนเอง

มีการพัฒนามากที่สุด	ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 4
มีการพัฒนามาก	ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 3
มีการพัฒนาน้อย	ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 2
มีการพัฒนาน้อยที่สุด	ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 1

ข. ความต้องการพัฒนาตนเอง

- ต้องการพัฒนามากที่สุด ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 4
 ต้องการพัฒนามาก ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 3
 ต้องการพัฒนาน้อย ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 2
 ต้องการพัฒนาน้อยที่สุด ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 1

ประเมินค่าสภาพการพัฒนาดตนเองของครูสุศึกษาและความต้องการพัฒนาดตนเองของครูสุศึกษา โดยส่วนรวมและเป็นรายข้อ โดยอาศัยคะแนนเฉลี่ยซึ่งมีเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 3.50-4.00 หมายถึง มีการพัฒนามากที่สุด/มีความต้องการพัฒนามากที่สุด

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีการพัฒนามาก/มีความต้องการพัฒนามาก

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีการพัฒนาน้อย/มีความต้องการพัฒนาน้อย

ค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 1.49 ลงมาหมายถึง มีการพัฒนาน้อยที่สุด/มีความต้องการพัฒนาน้อยที่สุด

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาหรืออุปสรรค ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาดตนเองของครูสุศึกษารวบรวมข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปความเรียง

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส พีซี / พลัส (SPSS/PC⁺: Statistical Package for the Social Science Personal Computer Plus) ของศูนย์คอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยคำนวณสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการเปรียบเทียบค่า "ที" (t - test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส พีซี / พลัส (SPSS/PC⁺: Statistical Package for the Social Science Personal Computer Plus) ของศูนย์คอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย